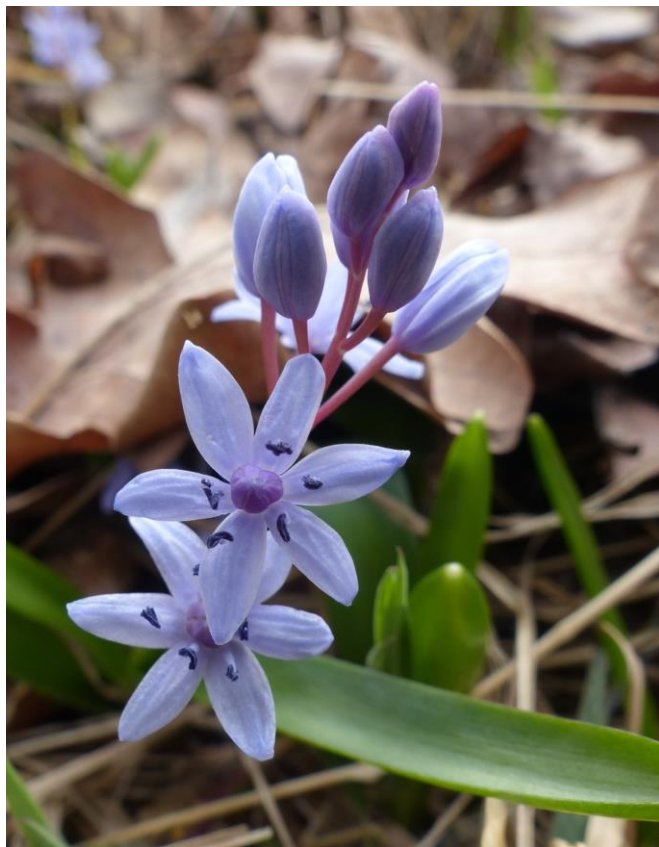

srpen 2022

Tak už máme 50 Míst pro přírodu. Padesát lokalit, kde vlastní pozemky Český svaz ochránců přírody, stará se o ně a chrání je právem nejvyšším, právem vlastníka. O jubilejním výkupu i dalších aktualitách se dočtete v dnešních Dárčovských listech.

Podhůra – lokalita vzácné ladoňky karpatské

Ladoňka karpatská je jedním ze tří druhů u nás přirozeně rostoucích ladoněk. Všechny tři patří do taxonomicky poměrně komplikovaného komplexu ladoňky dvoulisté, pro laika tedy není úplně jednoduché jednotlivé druhy a poddruhy ladoněk rozeznat. V praxi to ale není zas tak podstatné, protože pozornost a ochranu si zaslouží všechny naše ladoňky.

ladoňka karpatská na Podhůře

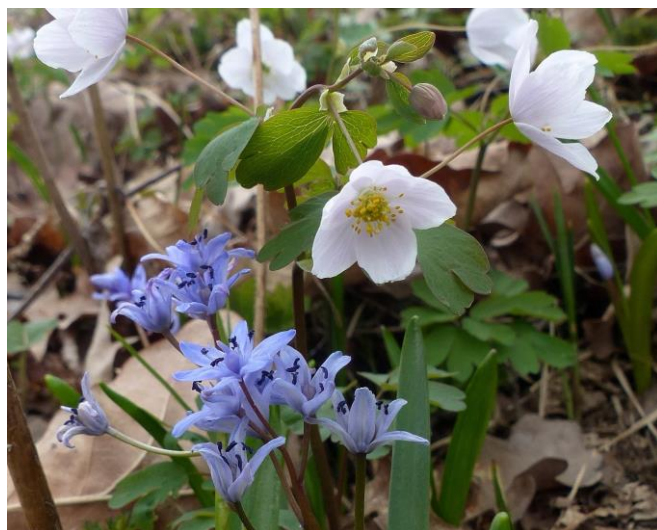
Ladoňka karpatská je v červeném seznamu i ve vyhlášce zařazena mezi silně ohrožené druhy. V České republice se vyskytuje pouze v Pobečví a středním Pomoraví.

Mraky vážek na Jívce

O výkupu bývalého odkaliště úpravny měděných rud v Jívce jsme psali v Dárčovských listech loni. I o

Jednou z lokalit, kde se ladoňka karpatská vyskytuje, je Podhůra, ležící zhruba dva kilometry jižně od Lipníku nad Bečvou. Nachází se na levém břehu bezejmenné strouhy, která v dávné minulosti bývala jedním z ramen široce se zde rozlévající Bečvy. Nevysoký strmý svah je oficiálně veden jako louka a zahrada, ve skutečnosti se na něm dnes nachází malý listnatý lesík

Na Podhůře lze nalézt stovky trsů ladoňky spolu s dalšími jarními hájovými bylinami, jako jsou křivatce, prvosenky, sasanky, zapalice či dymnivky. Z toho plyne, že ideální dobou pro návštěvu Podhůry je časně jaro, ideálně přelom března a dubna, kdy všechny tyto květiny kvetou a na padesátém Místu pro přírodu je díky tomu krásný pestrobarevný „koberec“.

ladoňka karpatská a zapalice žlutuchovitá

Místní pozemkový spolek Pobečví pečuje o lokalitu, která nemá žádnou zákonnou ochranu, již bezmála 30 let. Nyní se podařilo její polovinu (0,14 ha) díky sbírce Místo pro přírodu vykoupit.

tom, že bude potřebovat razantní zásah, neboť plocha silně zarůstá. Začátkem letošního roku se

tam tedy Velkojaroměřský pozemkový spolek prohnal s bagrem a motorovou pilou. Výsledkem je vytvoření jedné otevřené plochy písčín a osmi různě velkých tůní o celkové ploše zhruba 1000 m². Nyní jsme o půl roku dál a s radostí můžeme konstatovat, že výsledek stojí za to.

Zejména tůně jsou plné života. Jednodenní průzkum vážek počátkem srpna zde doložil 17 druhů, z předešlých pochůzek víme ještě o dalších dvou. Což máme celkem 19 druhů vážek! K nejzajímavějším patří celoevropsky chráněná vážka jasnokvrnná, šídlatka tmavá, v červeném seznamu

v současné době v kategorii „téměř ohrožená“, či šídlo sítinové, v červeném seznamu v téže kategorii, které je považováno za deštníkový druh rašelinných mokřadů. Doloženo bylo i rozmnožování některých druhů na lokalitě.

Avšak nejen vážky. V tůních se objevili i skokani a čolci obecní, různé druhy vodních ploštic a drobných brouků, pravidelným hostem je čáp černý.

Děk za finanční podporu managementu na Jívce patří Nadačnímu fondu Veolia.

páříci se šídlatky tmavé

vážka čtyřskvrnná

larva šídla

Drobnosti

- Na jaře jsme na Opičáku v Liberci obnovili zubem času již značně nahlodanou turistickou infrastrukturu – pozorovatelnu a lavičky. Bohužel, uplynulo jen pár měsíců a lokalitu navštívili vandalové, kteří vše poničili. Podali jsme trestní oznámení.
- Naopak dobré zprávy přicházejí neustále z Horek. Během léta tam byl potvrzen výskyt dvou pro tuto oblast vzácnějších druhů vřetenušek – vřetenušky čičorkové (viz foto) a vřetenušky ligrusové.
- Koncem června se v Jindřichovicích uskutečnil krajský seminář na téma zadržování vody v krajině. Aby se jen nemluvilo, byla jako praktická ukázka vyhloubena nová tůň v Krajině útulné.
- Příběh Radiměřského motýlího království je součástí mezinárodního projektu výměny zkušeností s ochranou přírody na soukromých pozemcích (LIFE ENPLC). Přečíst si ho můžete na <https://enplc.eu/barbora-kukrechtova-and-ondrej-pospisil>. Pokud chcete Motýlímu království pomoci vlastníma rukama, můžete například při Radiměřském hrabošení, které se koná 15. – 18. září (viz www.vikendproprrodu.cz).
- Velmi smutná zpráva dorazila z Hané. Koncem července zemřela Jiřina Kličková, dáma, která má nesmírné zásluhy na záchraně a ochraně Bělé a Ospělova. Mimo jiné, její až detektivní schopnost dohledat nezvěstné vlastníky či jejich dědice byla neuvěřitelná.

